

KOMITÉSAG - NOTAT

22. februar 2013

Notat om forslag fra EU-kommissionen om forordning der implementerer direktiv 2009/125/EF med hensyn til at fastlægge krav til støvsugere

KOM nr. (foreligger ikke), af <måned> 2013.

1. Resumé

Kommissionen har fremlagt et forslag til forordning om energieffektivitetskrav til støvsugere. Forslaget er et led i udmøntningen af ecodesign-direktivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energirelaterede produkters miljøpåvirkning og nedbringe deres energiforbrug. Forslaget forventes sat til afstemning i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol den 27. februar 2013. Forslaget stiller krav til støvsugeres energiforbrug. Forslaget vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser, som følge af de omfattede produkters lavere energiforbrug, når de anvendes. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinansierne, det vurderes at have en positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 16. januar 2013 fremsendt et forslag til kommissions forordning om krav til støvsugere, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningen stiller krav til det maksimale energiforbrug, som forskellige typer af støvsugere må forbruge, når de anvendes, samt krav til støvoptag og støvudsendelse til luften.

Forslaget forventes at blive sat til afstemning i den regulerende komité for energieffektivitet den 27. februar 2013. Afstemningen foretages i overensstemmelse med forskriftsproceduren med kontrol. Vedtagelse af forslaget i den regulerende komite for energieffektivitet kræver kvalificeret flertal.

Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EC af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (ecodesign-direktivet), specielt artikel 15. Ecodesign-direktivet er baseret på Trak-

tatens artikel 114 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under dette direktiv.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse EU's energiforbrug til støvsugere. Baggrunden er en støt stigning i støvsugeres energiforbrug, som ikke modsvares af tilsvarende bedre ydelse. Sideløbende med ecodesign-krav forventes der indført krav om energimærkning.

Kommissionen anfører i den medfølgende konsekvensvurdering, at støvsugeres energiforbrug er øget støt de seneste årtier, således at husholdningsstøvsugeres gennemsnitlige effektforbrug i 2005 kom op på 1500 W, og fx i Tyskland er en standard husholdningsstøvsugeres forbrug i dag snarere oppe på 2300 - 2400 W. Dette er på niveau med mellemstore industristøvsugere.

Almindelige støvsugere til professionel brug bruger langt mindre strøm (30 %) end tilsvarende husholdningsstøvsugere, trods bedre støvsugerydelse.

Uden indgreb kan det ifølge kommissionen forventes, at en gennemsnitlig husholdningsstøvsugers strømforbrug stiger fra 60 kWh/år i 1990 til 120 kWh/år i 2020.

Baggrunden er, at husholdningsforbrugerne forventer, at der er en direkte sammenhæng mellem høj effekt (strømforbrug) og god støvsugning, og derfor er et højt strømforbrug i sig selv blevet en vigtig salgspareparameter.

Ifølge kommissionens studier brugte den samlede bestand på 288 mio. støvsugere i EU 18 TWh årligt i 2005. Dette forventes at stige til 34 TWh i 2020, uden indgreb. Det forventes, at den kombinerede effekt af den foreslåede energimærkning og ecodesign vil være en besparelse på 19 TWh/år i 2020, sammenlignet med situationen uden indgreb.

Med forslaget indføres krav til støvsugernes årlige energiforbrug samt krav til funktionsegenskaber som fx støvoptag, støvudsendelse og støjniveau.

Beregning af produkternes årlige energiforbrug

I beregningen af den enkelte støvsugers energiforbrug er indført en kompensationsfaktor for godt eller dårligt støvoptag. Endvidere tages der højde for, om støvsugeren er egnet til hårde gulve, tæpper eller all-round-brug.

Forslagets trin

Forslaget omfatter to trin, hvor første trin forslås at få virkning to år efter forordningens ikrafttræden og andet trin fire år efter forordningens ikrafttræden, dvs. hhv. 2015 og 2017.

Trin 1 indeholder krav om et årligt energiforbrug under 62,0 kWh/år, et deklareret effektforbrug under 1600 W og krav til støvoptag fra tæppe og hårdt gulv på 0,65 % hhv. 0,95 %.

I *trin 2* skærpes energikravene til et årligt energiforbrug under 43,0 kWh/år og et deklareret effektforbrug under 900 W. Endvidere stilles flere funktionskrav i form af krav om støvudsendelse på max. 1,00 %, støjkrav under 80 dB og krav til støvsugernes levetid.

Udover energikravene stilles der krav til producenterne om at informere om støvsugerens funktion og begrænsninger i støvsugerens instruktionsbog, tekniske dokumentation og på en frit tilgængelig hjemmeside, derunder om forhold ved adskillelse og genbrug.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om at reguleringen set i lyset den tekniske udvikling på området skal revideres senest fem år efter ikrafttrædelsen, specifikt med henblik på at vurdere, om og hvordan batteridrevne støvsugere inkluderes samt skærpede testkrav.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure have mulighed for at udtale sig, efter at komitéen har stemt om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af ecodesign-direktivet og stiller krav til den type af produkter, der er omfattet af forslagets definitioner.

Kommissionen anfører, at hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for EU og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i EU. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

6. Gældende dansk ret

Der eksisterer ingen danske regler for støvsugeres energiforbrug. Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og –kontrol m.v. Omkostningerne dækkes inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Dette vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af støvsugere allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af reduktion af det samlede danske energiforbrug skønnes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Eventuelle prisstigninger på produkterne, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af produkter med lavere energiforbrug, vil, ifølge de analyser som EU-Kommissionen har ladet udarbejde, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i produkternes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget stiller krav om lavere energiforbrug. Energibesparelserne i Danmark i forhold til "business as usual" vurderes af Energistyrelsen til 6,2 GWh/år (giga watt timer pr. år) fra 2020 for ecodesign og energimærkning til sammen. Denne besparelse svarer til 0,02 % af det samlede danske elforbrug i 2011.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima-, Energi- og Bygningspolitik. Ved høringens afslutning den 22. februar 2013 er der modtaget kommentarer fra seks interessenter (flere af kommentarerne er modtaget uafhængigt af specialudvalgshøringen):

ECOS (paraplyorganisation for en række europæiske miljøorganisationer):

Ønsker skrappe krav i trin 1 til maksimum-effekt (1100 W mod 1600 W foreslået) og tilsvarende mindre maksimum-effekt i trin 2, skærpede krav til støvoptag i trin 1 samt yderligere krav i trin 2, at testproceduren inkluderer test med halvfuld støvbeholder og endelig at energikravene koordineres med standarden for test af støvsugere EN 60312.

INFORSE-Europe:

Støtter Ecos' forslag.

Nilfisk:

Ønsker en ændret definition på industristøvsugere, som er undtaget fra ordningen, da der er risiko for at industrielle støvsugere, som ikke er tænkt ind i reguleringen, ellers bliver omfattet.

Vorwerk & Co KG:

Ønsker at støvoptaget vægtes højere i beregningen af støvsugernes energieffektivitet.

Dyson:

Mener ikke der bør være støjkrav, men ønsker krav om test med halvfuld støvbeholder, og argumenterer for, at det ikke pt. er muligt at teste støvsugning på tæpper, og at dette derfor bør udtages af forordningen. Det fremføres yderligere, at der bør være en mærkning, der viser om støvsugerne har brug for pose og filter eller ej.

Dansk Standard:

Forordningens henvisninger til standarder bør være til harmoniserede standarder, som offentliggøres i OJEC (EU Tidende), og konkrete standarder skal ikke skrives ind i forordningen med navns nævnelser, da navnene ofte ændrer sig over tid. Endvidere skal forordningen klart definere henholdsvis industri- og husholdningsstøvsugere, da standarderne er bygget forskelligt op.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er principiel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår. Det forventes, at en række lande vil støtte forslag om at fremskynde indfasningen af kravene til støvsugere.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag, men ser gerne, at kravene bliver indfaset hurtigere end efter to hhv. fire år, som foreslået af Kommissionen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.